

Gamlebyen Rotaryklubb

Referat 06.03.24

LUFTVERN - TILBAKEBLIKK OG FRAMTID

Tilstede: 13 medlemmer

Vinner av vinlotteri: Arild Heie

Krig herjer i Europa, og luftvern viser seg å være av vital betydning. Hva er status i Norge? **Bernt Børresen**, pensjonert luftvernartillerist, fokuserte på situasjonen i Hæren, men samspillet med Luftforsvaret og situasjonen der ble også belyst.

På midten av 90-tallet var Hæren en større bruker av det svenske luftvernssystemet RB 70 enn Sverige selv! Sammen med radar- og ledelsessystemer utgjorde dette et godt «Hæertilpasset» luftvern til beskyttelse mot en motstanders luftstridskrefter.

Med murens fall kom det en ny tid hvor våre bevilgende myndigheter ikke lenger så behovet for å prioritere Forsvaret. Hæren krympet og i 2005, tre år etter at luftvernartilleristene marsjerte ut

av Gamlebyen, ble luftvernet i Hæren nedlagt! Luftforsvaret skulle med sine **NASAMS** luftvern-ressurser også ivareta Hærens interesser.

For foredragsholderen, som på denne tiden i praksis var Hærens eneste utøvende luftvernartillerist, ble dette - sammen med andre «medsammensvorne» - en interessant tid:

Etter beste evne å påvirke myndigheter og Forsvarets ledere til å reetablere manglende luftvernkapasiteter.

Og sakte, men sikkert, det ble en endring. Midler ble stilt i utsikt og oppdrag om iverksetting av prosjekt ble gitt i 2013. I de neste årene var foredragsholderen tungt involvert i prosjektarbeidet fram til Regjeringen ved Forsvarsdepartementet i februar 2017 ga Forsvaret det såkalte *Gjennomføringsoppdraget* om å anskaffe et **Pansret luftvernssystem** til Hæren. **Kongsberg Defence & Aerospace** fikk oppdraget i 2019, og endelig, i årsskiftet 2023-24 ble den første luftvernvogna levert til Hæren. Det kommer flere! Disse skal, sammen med elementer av luftvernssystemet **NASAMS** (overført fra Luftforsvaret) danne et etterhvert erkjent og tiltrengt beskyttelsesbehov for Hærens avdelinger.

I tillegg til dette er Hæren midt i en anskaffelse av det bærbare polske luftvern-systemet **Piorun** til avdelingene i Finnmark.

Det begynner altså å se litt bedre ut!

Samtidig har Luftforsvaret nå blitt stilt i utsikt tyngre investeringer til deres NASAMS-system, dels for å erstatte norske donasjoner til Ukraina, og dels for tekniske oppgraderinger.

Og da er det et tankekors at Luftforsvarets luftvern selv med disse store investeringene fortsatt bare vil ha kapasitet til å beskytte et begrenset antall objekter. Hovedstaden, befolkningssentra, vitale samfunnsinstallasjoner osv., ja hva med dem?

**Moralen er: Vi vinner ikke kriger med luftvern . . .
men vi taper uten!**

Referat: Bernt Børresen